

Jak mówić do dziecka? - 12 porad

Autor: Beata Bąk, neurologopeda, gabinet logopedyczny „Papuga” Katowice

Dziecko już w brzuchu mamy rozwija mowę. Jak mówić do dziecka przed jego urodzinami? A jak po? Posłuchajcie.

Nienarodzone dziecko w okolicach **24 tygodnia życia (6 miesiąc)** w brzuchu mamy **słysz** już **dźwięki** tj. głosy taty czy babci, muzykę, hałasy czy szczekanie psa. Jest to bardzo ważna informacja, gdyż już od tego momentu możemy terapeutycznie rozmawiać z maluchem, który za kilka miesięcy pojawi się na świecie. **26 miesięczne niemowlę rozróżnia głosy męskie i żeńskie**, a więc wie czy mówi do niego tata czy mama, a już kilka tygodni **później potrafi rozróżnić głos matki od głosu innej kobiety**. Jest to prymarny rozwój mowy, na który możemy wpływać.

Jak mówić do dziecka, które jest jeszcze w brzuchu?

Mów do dziecka jak najczęściej, śpiewaj mu piosenki, zwracaj się do niego po imieniu, słuchajcie razem muzyki. I nie mam tu na myśli słuchanie na siłę Mozarta. Słuchaj takiej muzyki, jaka relaksuje Ciebie, wtedy dzidzius również będzie zadowolony. Oczywiście nie dotyczy to tylko matek. Ojcowie również powinni „zagadywać” do malucha. Dzięki temu dziecko nauczy się rozpoznawać głos ojca. Im więcej dźwięków dziecko pozna w brzuchu mamy, tym łatwiej będzie rozwijać mu język po porodzie.

Dziecko przychodzi na świat. I co teraz? Jak stymulować język noworodka?

Kobiety naturalnie wiedzą jak mówić do dziecka. Włącza im się tryb: mówię do dziecka więc mówię inaczej. W literaturze to zjawisko nazywane jest **mową**

matczyną. Mowa matczyna to naturalne zjawisko. Matka prowadzi ze swoim dzieckiem swego rodzaju dialog, w którym tylko ona mówi. Nie chcę jednak tego nazywać monologiem, bo dziecko odpowiada na wysyłane komunikaty. Przychodzi na świat przygotowane (na bardzo podstawowym poziomie) do odczytywania i wysyłania odpowiedzi w formie uśmiechu, dźwięku czy ruchu. Należy więc reagować na wszystkie zaczepki dziecka, gdyż wówczas dziecko widzi, że jego akcja pociągnęła za sobą reakcję. Dzięki temu uczy się języka i komunikacji z drugim człowiekiem.

Badania pokazują, że dzieci wolą język matczyny niż normalny. Dłużej skupiają wtedy swoją uwagę. Ponadto używanie języka matczynego sprawia, że dzieci szybciej gaworzą i lepiej rozwijają język w późniejszych miesiącach życia.

Inne badania pokazują, że nawiązywanie kontaktów językowych z małym dzieckiem i podejmowanie prób interpretowania jego „wypowiedzi” (uśmiech, ruch) uczy dziecko sensu komunikacji oraz celu wypowiedzanych słów. Dodatkowo sprawia, że dzieci te chętniej gaworzą nawiązując kontakt z matką. Dodatkowo mowa matczyna tworzy nierozzerwalną więź z dzieckiem!

Jak mówić do dziecka?

1. **Mów powoli i wyraźnie**, z przesadną artykulacją, gdyż tak łatwiej będzie dziecku odbierać mowę.
2. W rozmowach z maluchem zwracaj uwagę na **intonację, czyli melodyjność**. Staraj się, aby Twój głos był przyjemny dla dziecka – nie krzycz, nie mów zbyt szybko.
3. **Śpiewaj dziecku piosenki czy kołysanki** dodając do tego bodźce dotykowe, ruchowe.
4. **Mów z przesadną mimiką twarzy, rób śmieszne miny** – działa to stymulująco nie tylko na mowę, ale również wzrok dziecka.
5. Powtarzaj, powtarzaj i jeszcze raz **powtarzaj słowa**. **Mów głośniej**, wysokim tonem, baw się językiem, sprawdzaj co działa na dziecko i czego woli słuchać.
6. Oczywiście bardzo ważny jest **kontakt wzrokowy**, który należy utrzymywać z dzieckiem, szczególnie podczas tych „pogaduszek”. **Jak stymulować kontakt wzrokowy możesz przeczytać tu.**
7. Aby dziecko lepiej skupiało wzrok na Twoich ustach **możesz pomalować je czerwoną szminką**.
8. **Zwracaj się do dziecka jak najczęściej po imieniu**.
9. **Używaj krótkich, prostych zdań**.
10. **Staraj się mówić jak najbardziej emocjonalnie, pamiętaj o mimice, gestach, barwie głosu**.
11. **Możesz używać zdrobnień i spieszczeń** – pewnie naturalnie będą wplatały się w Twoje wypowiedzi. Należy jednak pamiętać, że o ile możemy tak mówić do 4 miesięcznego maluszka, **należy przestać w momencie, kiedy dziecko zaczyna mówić pierwsze słowa**. Wtedy potrzebuje prawidłowych wzorców artykulacyjnych.
12. **Pozwalaj dziecku na odpowiedzi w formie ruchu, dźwięku czy uśmiechu i żywo na nie reaguj**. Dzięki temu pokazujesz mu jak ważny jest dialog i ile radości sprawia.

Podsumowując, mówienie oraz sposób mówienia do dziecka jest bardzo ważny i sprzyja prawidłowemu rozwojowi języka w późniejszych latach. Warto pamiętać o tym już wtedy, kiedy dziecko jest jeszcze w brzuchu mamy.

Badania:

1. Ramírez-Esparza, N., García-Sierra, A., Kuhl, P. (2014). Look who's talking: speech style and social context in language input to infants are linked to concurrent and future speech development. *Developmental Science*, 17(6), 880–891.
2. Wu, Z., Gros-Louis, J. (2014). Infants' prelinguistic communicative acts and maternal responses: Relations to linguistic development. *First Language*, 34, 72–90.
3. Carolan, M., Barry, M., Gamble, M., Turner, K., Mascareñas, O. (2012). Experiences of pregnant women attending a lullaby programme in Limerick,

Ireland: a qualitative study. *Midwifery*, 28(3), 321–328. DOI:
10.1016/j.midw.2011.04.009.

Podobne posty